

PETŐFI NÉPE

AZ MSZMP BÁCS-KISKUN MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK NAPILAPJA

XLIII. évf. 136. szám   Ára: 1,80 Ft   1988. június 8., szerda

ELÉGEDETLEN SZŐLŐSGAZDÁK Megoldási lehetőségek a borgondokra Békés demonstráció Kiskörösrőn

● A szőlősgazdák képviselői a tanácsteremben.

„Reformokat a mezőgazdaságban”, „Tiltakozunk a borimport ellen”, „Ki véd meg a termelőt érdekeit?”

Ezeket a mondatokat a szőlősgazdák érdeket legnap délután 2 órára a Borköv irodá-
ipaletele elé. A felvonuláson mintegy kétezer vettek részt, s az iroda előtt várakoztak,
míg képviselőik a tanácsteremben elmondják a szőlőtermesztők gondjait, választ
várva súlyosnak tartott helyzetük megoldására.

Egy hónappal ezelőtt a kiskörösi gazdák mintegy 150 aláírással panaszlevelet
küldtek az országos és megyei szervekhez. Ebben fölítették gondjaikat. Legnagyobb
hajak az, hogy borukat nem tudják értékesíteni, illetve a felvásárlási ár olyan
alacsony, hogy még a szőlőtermelés költségét sem fedezi.

Már hárthé délután óta a helyszínen
végzett vizsgálatot a Vánca Jenő me-
zőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter
által megbízott bizottság, amely tegnap
délelőtti megbeszélést is folytatott a
körzet mezőgazdasági üzemének, fel-
vásárló és feldolgozó szervezeteinek
képviseivel.

Kiskörös térségében a mostani bor-
értékesítési zavarok 1672 termelőt érin-
tenek, akik az információk szerint 120-
150 ezer hektoliter bort tárolnak pincé-
ikben. Nem minden esetben jó körül-
mények között, s emiatt felő, hogy bo-
raik megromlanak. Az országos hely-
zet: 849 ezer hektoliter a bortöbblet,
elsősorban a tavalyi és az idei erőteljes
exportcsökkenés, valamint a belföldi
fogyasztás visszaesése miatt. (A legfrís-
sabb információk szerint az idén a ta-
valyi 24-ről 17 literre csökkent az egy
főre számított hazai fogyasztás.) Az
eddiggi külkereskedelmi előjelzések
szerint alig több, mint egymillió hekto-
literre van szerződés (ez fele sem ana-
nak, mint a két évvel ezelőtti mennyi-
ség), elsősorban a szovjet igények ren-
dkívül erőteljes mérséklődése miatt.
Vagyis az mondható, hogy bár a kiskörö-
si térség hivta föl békés demonstráció-
val a szőlő-bortermelés és -értékesítés
gondjaira a figyelmet, azonban még-
sem csak itteni problémáról van szó,
hanem mindez országos jellegű.
A nagyüzemeket, a háztáji és magán-
termelőket ugyanaz a cipő szorítja: a

piac beszűkülött, eladhatatlan készlet
halmozódott, s néhány hónap múlva
itt a szűret, az új bor — ennek ugyan
mi lesz a sorsa?

A Borköv központjának udvarán
összesereglett szőlősgazdákkal beszél-
gettem:

— Az egyik évben elfagy a szőlő, s
a másik évben nem kell a bor, ugyanak-
kor 600 forintot fizetünk a napszám-
soknak a művelésért. Kérdezem, érde-
mes-e a szőlővel foglalkozni? — hábo-
rog id. **Kósa Gyula.**

— Szerződött?

— Nem, egyéni vagyok.

— Nem a napszám a döntő —

mondja **Kiss Pál**, — hanem az, hogy
drága a vegyszer, a gép. Nagyon kinyílt
az agrárről, olyan magasak az ipari
árak a mezőgazdasági árhoz viszony-
lva, hogy az már kibíratatlan.

Polareczki István szakszervekezeti
tag folytatja:
— Nálunk 10,80 forintért vásárol-
ják a kétszer fejett bort, amikor a me-
zőgazdasági szakszerveket közgyűlé-
sén elhangzott, hogy egy kilo szőlő ön-
költiségi ára 19-20 forint között van.
Figyelembe kell venni, hogy aki a régi
szőlőt kiszántja, és 100-150 ezer forin-
tot kell kataszteri holdanként az új
telepítésre, az azt várja, hogy megtér-
jön. De ilyen borárak mellett?

— Mi szőlőből élünk — veszi át a
szót **Kovács József** — én százéves szőlő-

(Folytatás a 2. oldalon.)

● A szőlőtermelők gyűlésében Németh György (a kép közepén, jobbról) válaszol a gazdák kérdéseire. (Strasser András felvételei)

Petőfi Népe, 1988. június 8.

/1

Megoldási lehetőségek a borgondokra

(Folytatás az 1. oldalról.)

lőt szántottam ki, négyezer öl területen telepítettem, kétszázezer forintot költöttem erre, s olyan minőségű fajtákat termesztetek, amit kívánnak tőlünk. Most meg nem akarják átvenni a bort. Akinek túl kényszerű az élet, aki kényszerűen — mint az enyém — azért meg emiatt nem veszik meg.

Az épület tanácstermében közben folyt a megbeszélés. A szőlősgazdák képviselői, ifj. Kósa György, Sinkovits Mihályné, Szentendrei János, Horváth Győző, Baranyai János és Sipiczki János mondták el gondjukat, bajukat a miniszteri bizottság vezetőinek, Németh Györgynek, a MÉM kereskedelmi osztályvezetőjének.

Néhány gondolat az elhangzottakból:

„Nem lázítani akarunk, becsületes magyar állampolgárok vagyunk. Nagyon súlyos azonban a helyzetünk. A szőlőben dolgozók katasztrófálisnak érzik.

A szőlőt nem lehet otthagyni, akármetnyit is terem, évente tizenháromszor permetezni kell. De például a permetezőszer ára tíz év alatt több mint tizszeresére emelkedett, a bor felvásárlási ára pedig alig ment feljebb, most meg még visszacsorították.

A szőlőárakat 1981—83-ban 14-15 forintra felemelték. Ma meg azt beszéljük, 5 forintos kilónkénti szőlőátvételi árra lehet szerződni. Ennek megfelelően tíz-tizenhárom forint az ebből készült bor. Olyan borról van szó, amit egy-két évvel ezelőtől még 17-18 forintért tudtunk eladni. Ha ezt az árat most is megkapnánk, akkor minden termelő elégedett lenne. Azt viszont nem értjük, hogy ebből a borból, amit most tőlünk 10-12 forintért akarnak felvásárolni, hogyan lesz az üzletben 43-46 forintos bor.”

Németh György részletesen válaszolt a termelők képviselői által felvetett gondokra, elmondta azt is, hogy a délelőtti megbeszélésen milyen lehetőségeket tártak föl. Egyebek között kifejtette, hogy a felvásárló szervezetek minden bort átvesznek, amelyre szerződést kötöttek. Az átvétel most is folyama-

tos, de nem a korábbi években megszokott mértékű. A MÉM felelősséget érez a szőlőágazat sorsáért, a kistermelők jövőjéért, ezért megteszi a szükséges javaslatait és intézkedéseit.

Németh György a megbeszélés után rövid interjút adott lapunknak.

— **Hogyan értékeli: sikerült-e a felgyülemllett feszültséget csökkenteni?**

— Úgy gondolom, megbeszélésünk végén a szőlősgazdák képviselői megértéssel fogadták javaslatainkat. Akik ma ideérkeztek, többségük a szőlő és bor értékesítésére nem kötött szerződést, mert a korábbi esztendőben kialakult gyakorlat szerint úgy gondolták, hogy a bort tavasszal magasabb áron tudják eladni, szabadpiaci forgalomban. Kiderült az is, hogy a felvásárló szervezetek összel szerződést akartak kötni a szőlőátvételle, de az itteni gazdák erre nem tartottak igényt. Meg kell mondanom, hogy rosszul számítottak, ami intő példa lehet: a jövőben még inkább szükség van a szerződésre, és annak fegyelmezett betartására. Fontosnak tartom, amit már a megbeszélés kezdeményeztek, hogy legyen érdekképviseleti szerve a szőlőbortermelőknek. Ez a szervezet alkalmas lehet arra, hogy a borimporthól a felvásárlási árákig javaslatot tegyen és kormány szintű döntések előkészítésében is, részt vegyenek.

— **Milyen konkrét intézkedéseket javasol a bizottság?**

— Javasoljuk, hogy a 8 forintos

borforgalmi adót csak a bor értékesítése után kelljen megfizetni a termelőknek, ne pedig most, e hónap végéig. Javasoljuk a fogyasztási árak csökkentését. Továbbbitjük a termelőknek azt a kérését, hogy szűnjön meg a 15 százalékos fogyasztói adó, azzal együtt, hogy néhány nagyüzem már bejelentette: a fogyasztási adó csökkentésének vagy megszüntetésének árányában borárait mérsékli. A felvásárló szervezetek pénzügyi problémáit javaslatunk szerint meg lehet oldani, úgynevezett visszerthes intervencióval, ami azt jelenti, hogy alacsony kamatú vagy kamatmentes kölcsönt kaphatnának a feldolgozók, felvásárlók és így képesek lennének átvenni és kifizetni a kistermelőknél lévő bort. Alapvető feladatunk az exportlehetőségek föl kutatása, mind a szocialista, mind a tőkés kivétel fokozása. Ugyanakkor hangsúlyozottan szöve kell tennem, hogy csakis jó minőségű bor értékesíthető, a minőségi paraméterek javítása a kistermelőknek és a nagyüzemeknek egyaránt kiemelkedő feladata. Ebben jelentős előrelépésre számítottunk. Jelenleg a nagyüzemekben van még elég tárolóter, a bort fel tudják vásárolni, az is igaz, hogy a jövőben a termésátadás utáni részletfizetésre kell számítaniuk a szőlősgazdáknak, az utolsó részletlet az értékesítéskor kapják majd meg. A térségben dolgozó kistermelőknek, nagyüzemeknek jobban össze kell fogniuk, hogy hasonló gondok a jövőben ne legyenek.

Csaba István